

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 969. Quæ loca Ecclesiæ eique adjacentia veniant, ut Ecclesia
censeatur polluta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

hic in specie si in Ecclesia sine effusione sanguinis in rixa constringatur os, aut reus ad Ecclesiam consecratam confugens inde ad supplicium contra immunitatem ecclesiae extrahatur, non esse opus reconciliationis Episcopali & consequenter non fuisset pollutam auctoritatem Delb. l. c. quamvis addat honestum esse, ut a sacerdote aquâ ab illo benedicta justa Episcopi atpergatur. Idemque num. 3. fieri posse, ubi Catholici recipiunt ab hereticis Ecclesiis, in quibus hereticorum excommunicatorum non denunciatorum corpora sepulta fuerunt, conservatine passim vigente, quamvis ut, ubi praesens est Episcopus, vel facile aditi potest, petatur ejus licentia, decens esse, notent cit. AA.

2. Resp. ad secundum, verius est Ecclesiam ab Episcopo notoriè excommunicato per hoc non pollui, quia haec violatio nullum in jure fundamentum habet, & lex penalis ad alia quam expressi non est extendenda. Adhuc consecratio ab Episcopo excommunicato sit valida adeoque non iteranda. Imo quia pollutio illa est posterior consecratione & hanc supponit, impossibile est, ut eadem actione Ecclesia simul consecretur & violetur. ita Pith. b. t. num. 15. cum Laym. cit. c. 5. num. 9. contra Sylv. v. benedictio. q. 6.

Quæst. 968. an ut Ecclesia, cæmiterium, altare, calix consecrantur & sint polluta, & egeant reconciliatione, requiratur, ut per quæ pollui dicitur, sint publica & notoria?

1. Resp. primò de homicidio in Ecclesia patrato effusione sanguinis & feminis conflare debet, seu esse debent notoria, antequam re ipsa polluant Ecclesiam, ita ut quam diu de iis non constat, seu notoria non sunt vel notorietate juris, hoc est per confessionem rei legitimam probationem in judicio vel notoreitate seu evidentiâ facti, nullus pollutionis indicatur effectus, sed Ecclesia inviolata famam retinet in estimatione hominum, idque eriam, ut signate Delb. loc. mox citand. num. 24. respectu eorum qui quacunque notitia id sciant, vel ipsius qui delictum commisit, qui nullo modo tenetur se prodere & manifestare. ita Arg. c. significasti. de adult. cum Gl. in c. unic. b. t. in 6. v. pollui. communiter recepta Sylv. v. consecratio. 2. q. 5. Azor p. 2. l. 9. c. 5. q. 2. Barbos. l. c. allegat. 28. num. 37. Sanch. de mar. l. 9. d. 15. num. 10. de Lugo de Eucaristia d. 2. f. 2. n. 55. Suar. Tom. 3. in 3. parte. d. 81. f. 4. Fagund. l. 4. c. 4. num. 29. Sa. v. Ecclesianum 19. aliquique quos citat & sequitur Delb. c. 2. dub. 2. f. 1. à num. 23. ex ea ratione, quodcum, cum consecratio & benedictio Ecclesiae sit publica, non nisi publico & notorio actu tolli debeat ut Castrop. tr. 11. d. unic. p. 1. num. 2.

3. Resp. Secundò ad dictam notoreitatem secundum sententiam probabilem (de qua Suar. l. c. cas. 3. dub. 2. & Fagund. p. 1. l. 3. c. 14. n. 34. accedere quoque necesse est sententiam declaratoriam criminis, & quod Ecclesia per crimen in ea communis pollutum sit, ut Delb. l. c. n. 27. quamvis, ut Idem, Cardin. de Lugo num. 55. testetur praxim in urbe Roma esse in contrarium. Rationem etiam responsionis addit Delb. num. 29. & seq. quodcum, cum pena pollutionis Ecclesiae sit veluti quædam censura, nimis instar interdicti, ut docent Avila de cens. p. 5. d. 6. consil. 3. in fine.

Sayr. de cens. l. 5. c. 16. n. 1. Palud. Sylv. & alii, censura autem requirat judicis sententiam declaratoriam, ut post concilium constantiense censuratus vitari debeat, & post illud non teneamus interdictum servare, donec per judicis sententiam interdicti censura publicè denunciata fuerit.

Quæst. 969. quæ loca Ecclesiae eique adiacentia veniant ut Ecclesia consecratur polluta.

1. Resp. primò in ordine ad effectum pollutionis venit totum illud spatum, seu corpus Ecclesiae consecratae vel benedictæ, quod iuxta tecum illius interior seu forniciem vel tabularium & pavimentum, ab ara summa ad parietem ei interpositum intercedit, comprehendo tamen simul chorum & capellas laterales proprio muro à reliquo corpore illius non distinctas, vel si ab eo distinctæ, ad eas ex ipso reliquo corpore pateat aditus vel per cancellos prospectus, ad cultum divinum pro musicis & fidelium divina audientium stationibus destinatas, uti & cryptas subterraneas ad eundem cultum vel fideliūm sepulturam constitutas, ita ferè Sanch. de mar. l. 9. d. 15. num. 25. & seq. Fagund. l. 3. c. 14. num. 46. Barbos. alleg. 27. n. 22. Jordan. lucub. l. 5. tit. 12. à num. 72. Pith. b. t. n. 16. Delb. l. c. f. 7. n. 1. § 2. & 7. Wieslin. b. t. n. 43. unde,

2. Resp. Secundò: non pollutur Ecclesia si dicta committantur supra tecum secundum vel primum, seu supra forniciem illius, in turri seu campanili, in sacrificia, aliisque cameris seu cubiculis ad sacrarum veltium altiarumque rerum Ecclesiae custodiā deputatis, in cryptis subterraneis ad alios ulius, quam divina peragenda fidelium sepulcrorum constructis. Item in Ecclesiae aditu extra januam, vel aditus extra Ecclesiae murum pro statione vel deambulatione porticibus vel aliis. Glos. in cit. c. unic. v. sanguinis. Anchor. ibidem num. 2. Sylv. cit. q. 5. Sanch. l. c. num. 26. Jord. num. 78. Pith. Wieslin. LL. cit. ex ea ratione, quod Ecclesiae nomen, cum agitur de ejus pollutione, quæ penalis est & odiosa, strictè accipi debeat. Unde his non obstat, quod hujusmodi loca gaudente adhuc immunitate Ecclesiae, ut inde rei a ministris Ecclesiae extracti nequeant juxta l. pateant c. 1 de his, qui config. ad Eccles. can. 16. & can. 29. cauf. 16. q. 4. cum immunitas illa sit specialis favor & privilegium, de quo, dum agitur, nomen Ecclesiae sit latè accipendum. ut Sperell. decis. 3. num. 10. Delb. de immunitate Eccles. c. 16. dn. 9. f. 4. n. 6.

3. Resp. tertio de cætero, ubi locus sacer (qualis adhuc dicitur, licet non consecratus nec benedictus), modo autoritate publica Episcopi deputatus ad missæ sacrificium aliqua Sacraenta divinaque officia in eo peragenda, ut Sylv. v. loca religiosa. q. 2. Suar. Tom. I. de relig. tr. 2. l. 3. c. 9. Abb. in c. ult. de censib. num. 4. Delb. c. 2. dn. 2. f. 7. num. 14. juxta c. Ecclesia de immunitate Ecclesiae est ab Ecclesia consecrata vel benedicta, eum adhuc non tantum gaudere immunitate Ecclesiae, sed & pollui, si praedita in eo eveniant, cum ut Delb. l. c. num. 12. & alii cum deputatio talis Episcopalis benedictioni aequivalat, tanquam juri communi conformius docent de Lugo l. c. n. 60. cum Abb. & aliis, contrarium

tamen in genere seu nullum locum quantumcumque ad ea deputatum sine benedictione non violari per dicta in eo commissa tenentibus apud Delb. l. c. Suar. in 3. p. Tom. 3. f. 3. Sa. v. Ecclesia. num. 13. Avila p. 5. disp. 7. du. 2. Henr. de penit. l. 2. c. 6. n. 5. in gl. lit. H.

4. Resp. quartus: tametsi cemiterium (quod pollui eodem modo, quo Ecclesia, cum communis tenet Sylv. v. cemiterium. q. 1. Avil. l. c. du. 2. N. av. in man. c. 27. num. 252. Delb. l. c. f. 7. n. 1. & satis dictum in antecedentibus) contiguum Ecclesiae polluatur polluta Ecclesia, non tamen sejunctorum abea Delb. n. 6. Pirk. b. t. num. 33. pro ut habetur in cit. c. unic. b. t. in 6. ubi etiam, quod, si plura sint cemiteria, quamvis cohaerentia modo medio muro sejuncta, uno violato, non violetur alterum, licet ab uno ad alterum per medianam partem detur ingressus; quia neutrum est alterius accessoriū. dum vero polluta Ecclesia accessoriū pollutum est cemiterium, reconciliari quoque idem accessoriū, reconciliata Ecclesia Delb. n. 7. citatis Sylv. Angel. Durand. Avila &c. Porro si in parte illa intermedia effundatur sanguis vel semen illud cemiterium tantum polluitur cui porta est vicinior. Si vero porta sit perfecte in medio, polluitur illud, cuius gratia paries & porta facta est, & si dubitetur cuius causa facta, utrumque cemiterium pollui censet Pirk. n. 34. citatis Sylv. & Azor.

Quæst. 970. num actiones illæ de se alias inducuntur pollutionis, si sunt occultæ in Ecclesia, vel etiam palam in locis, illi ad suis, et si per illas non polluantur Ecclesia, nihilominus sunt sacrilegia.

1. R Esp. ad primum affirmative, ex ea ratione, quod pollutio sit effectus & quasi pena sacrilegii, adeoque illud supponit, & sic per ordinem ad hanc prenam constitui nequit sacrilegium, sed de se sunt sacrilegium & si sacrilegium non essent nisi quatenus per illas polluitur Ecclesia, pollueretur saepe Ecclesia sine sacrilegio, siquidem homicidium, quando occultè committitur, non habet rationem sacrilegii ut volunt adversarii, quia non polluit Ecclesiam, nec quando postea evadit publicum, ut patet, & tamen per illud publicarum polluitur Ecclesia, adeoque sine sacrilegio. proinde dicendum dictas actiones occultè exercitas esse sacrilegia, non quatenus per illas polluitur actu Ecclesia, sed quatenus in honorem & reverentiam loci facti prohibita & per eas habitu polluitur Ecclesia. ac ita docent Nav. in man. cap. 16. num. 32. v. 4. Suar. Tom. 1. l. 3. de relig. c. 3. n. 4. & seq. Bonac. de mat. q. 4. p. ult. n. 7. Dian. p. 1. tr. 7. resol. 26. Sanch. de mat. l. 6. d. II. num. 11. & alii, quos citat & sequitur Delb. l. c. f. 17. n. 4. contra Valq. 12. Tom. 1. q. 72. a. 7. d. 98. c. 3. n. 6. Pontium de mat. l. 10. c. 10. n. 5. Tolct. l. 5. c. 8. Cönicck & alios apud Delb.

2. Resp. ad secundum: per dictas actiones etiam palam exercitas in campanili, sacrificia, monasterio, cellis religiosorum, cameris, porta externa, similibusve locis Ecclesiae adhærentibus non pollui ecclesiam, nec esse sacrilegia, adeoque circumstantias illas non esse exprimendas in confessione, ex ea ratione, quod per locum sacrum in ordine ad committendum sacrilegium non intelligi-

gatur nisi spectans ad corpus Ecclesiae consecratæ vel benedictæ aut immediatè deputatus ad cultum divinum vel sepulturam fidelium. ita contra Zerol. in præ. Episcop. c. 12. q. 27. & alios quosdam docent Sotus in 4. dist. 32. q. 1. a. 3. Azor p. 3. l. 3. c. 27. q. 13. Fagund. præccp. 2. l. 4. num. 34. & 39. & alii apud Delb. f. 8. a. n. 1. iis consentientem, qui etiam n. 5. cum Soto & Azor contra eundem, Zerol. & Selvann de benef. p. 2. q. 5. 7. n. 2. rectè negat, committi sacrilegium, exercendo in dictis locis, aut etiam in ipsa Ecclesia actiones profanas, etiam graviter prohibitas, nisi tales sint, quæ consecrationi vel benedictioni opponuntur, aut cedunt in contemptum loci sacri. de quo vide Delb. l. c. f. 18. pertoram.

Quæst. 971. quinam sunt effectus pollutionis Ecclesiae aut cemiterii.

R Esp. sunt ferè sequentes: quod in Ecclesia aut etiam cemiterio pollutis, antequam reconciliantur, nemo sepeliti potest, ut constat ex textu claro c. unic. b. t. in 6. neque etiam in Ecclesia polluta dici missa aut etiam divina celebrari, ut pariter constat ex can. I. II. 14. de consecrat. dist. 1. c. ult. b. t. & ibidem Abb. n. 4. & DD. communiter, unde sacerdos in tali Ecclesia mala fide, seu sciens pollutam notoriè celebrans missam vel alia officia divina, uti & in cemiterio tali sepeliens aliquem, peccat mortaliter peccato sacrilegii, ut Sylv. v. consecratio 2. num. 7. in fine Nav. c. 25. num. 83. Henr. l. 13. de excom. c. 8. num. 5. & l. 9. c. 27. Delb. l. c. f. 11. num. 9. & alii communiter juxta c. ult. b. t. secus est, si hæc fiant in Ecclesia vel cemiterio à sacerdore solo quidem aut paucis scientibus delicta de se induciva pollutionis in iis commissa, sed necum notoria esse Delb. n. 10. cum Soto Nav. Henr. non tamen incurrit irregularitatcm, quia id nullibz in jure expressum, ut contra Host. in c. ult. b. t. cum communis tenet Abb. l. c. Azor. p. 2. L 9. c. 5. q. 6. Delb. n. 12. Reiffenst. b. t. n. 23. juxta c. 15. qui de sent. excom. in 6. Neque si celebret in tali Ecclesia, incurrit luspenzionem ab ingressu Ecclesia, ita ut, si postea exerceat actum sui ordinis & sic violet censuram, irregularitatem contrahat saltem mediatè, ut contra Sylv. Lapum Fabian. Gemin. Nav. Naldum citatum à Delb. n. 13. tener. Idem cum citatis à se Laym. l. 5. tr. 5. c. 5. assert. 2. Avil. de cens. p. 5. d. 7. du. 3. concl. 3. Suar. l. c. f. 81. f. 4. n. penult. Sa. v. Ecclesia. num. 21. Soto Fagund. Rödriq. & pluribus aliis elidendo fundamentum, quod adversarii sumunt ex c. Episcoporum de privil. in 6. cum illud loquatur solùm de eo, qui celebret vel celebrari facit in loco interdicto, qualis propriè & in rigore non est Ecclesia polluta, & pœna de casu ad calum extendenda non sit.

Quæst. 972. Ecclesia consecrata polluta quando a quo & qualiter reconcilianda?

1. R Esp. ad primum. debet statim, seu quam primum fieri potest, reconciliari. Pirk. b. t. num. 2. Reiffenst. num. 25. Arg. c. fin. b. t. dum ibi dicitur: protinus. addaturque ratione divina landis organa suspendantur.

2. Resp.